

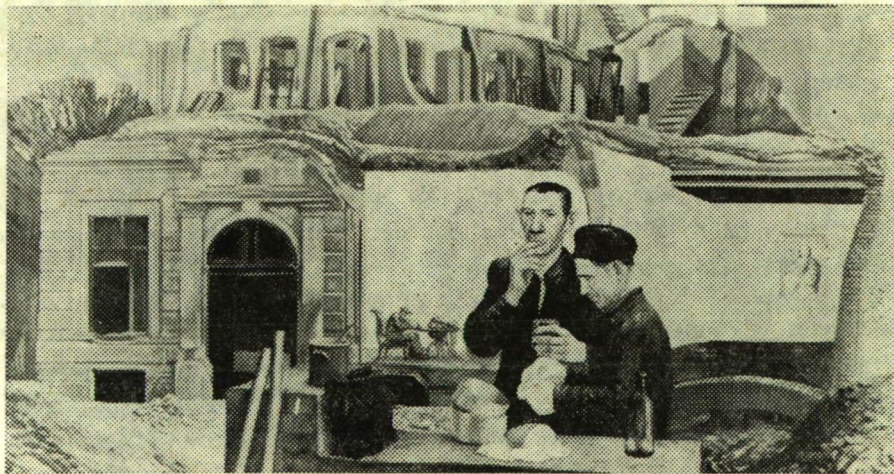
A meccs

Ahhoz, hogy az igazságmegpillantó gondolkodás állapotába kerüljünk, előbb le kell küzdenünk önmagunkban az intuíción, s a köznapi gondolkodás közti közegeállást. Pontosabban a jelenség szintjén maradó gondolkodás kényelmét kell földnünk, mely „kényelmi pozíció” jól tükrözi a tudat kettősségét: a benne átélt kvázi-nyugalmat, s e nyugalom meghaladásának igényét. Így vagyunk ezzel mindannyian, kik papír fölé hajolva vagy más módon próbáljuk megfejteni a természet, a történelem, s az ember játszmáinak értelmét.

Egy temetés képei kísértének. Gyuri bácsit, a nyugdíjas bányászt, hosszú éveken át súlyos asztma kínozta, s ahogy mondani szokták, megváltás volt neki a halál. Sokan álltak körül a Szent Mihály lovára helyezett koporsót. Az első kört közvetlen hozzátartozói, s a szépszámú rokonság alkották. Majd a barátok, munkatársak, ismerősök széles gyűrűje következett. A legkülső körben, a temetődomb közepe táján az egyéb kategóriába tartozók szemlélődtek. Mintha egy stadion lelátóján ácsorogtam volna, magasból nézhettem a ravatalozó (öltöző) előtti téren (pályán) kibontakozó eseményeket. A deszkamezbe öltözött férfi (játékos) rituális manőverei következtek. Kinyitotta a pap kezében a könyvet, elmondta a pap szájával maga fölött a búcsúztatót, gyászzenét játszott a bányászzenekar szerszámain és zsolnárokat énekelt a vegyesfelekezetű közönség (szurkolók) hangján. Mindeközben szerettei szemével zokogott és keserűen szorongatta a torkom. S ki előbb még a temetésre (meccsre) járást mazochizmusnak véltem (nem lehet normális dolog mások kínjánál tanúskodni!), s emiatt böghetnékem a szégyennel tusakodott, a fatok és a könnyezők centrumáról, a fellegektől szürkéláll márciusi égre néztem. S akkor ott megnyugodtam, mert nyilvánvaló lett, hogy nincs más bíránk csak a „részvétlen” objektív Semmi.

Gól! Gól! Öngól! — figyelmeztetett a koporsóra zuhogó rögök nyelvén, a befejezés pillanatában Gyuri bácsi.

Íme, a történelem célszerűtlen célszerűségének képlete.

ZOLTÁNFY ISTVÁN: EBÉD